

Version 5 januari 2019

Stora Hunduddens Varvsförening

MILJÖPOLICY

Miljöfarlig verksamhet

Den verksamhet som bedrivs på varvsföreningens område är av sådan art att den lyder under miljöbalkens regler. I miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som skall tillämpas av alla som bedriver någon form av miljöfarlig verksamhet, t.ex. en båtägare som målar sin båtbottnen eller konserverar sin motor. Hänsynsreglerna i miljöbalken omfattar bland annat kunskapskrav, försiktighetsprincipen och produktvalsprincipen.

Kunskapskravet innebär att verksamhetsutövare, exempelvis båtägare, båtklubb eller varvsförening, har skyldighet att ha tillräcklig kunskap om vad som gäller för att skydda bland annat miljön, sig själv och andra människor.

Försiktighetsprincipen innebär det som namnet säger, bland annat att verksamhetsutövaren skall förhindra att giftiga ämnen riskerar att läcka ut i miljön vid såväl målning som rengöring och borttagning av båtbottnenfärg.

Produktvalsprincipen innebär som namnet antyder att man skall välja produkter med omsorg, dvs. i vårt fall helst biocidfria båtbottnenfärger och miljövänliga produkter i övrigt.

Varvsföreningen och båtägarna är således skyldiga att säkerställa att verksamheten på varvet inte orsakar problem och skada för människors hälsa eller miljön. Man kan säkert utgå från att den mark på vilken varvsföreningen nu bedriver sin verksamhet redan är skadad men det får inte hindra föreningen och båtägarna som har sina båtar på varvet att för framtiden vidtaga alla de åtgärder som är möjliga för att inte göra större skada

Utfasning av giftiga båtbottnenfärger

Stockholms stads miljöförvaltning har ålagt varvsföreningen att ta fram en utfasningsplan avseende otillåtna båtbottnenfärger med målsättningen att samtliga båtar målade med TBT-färg skall vara sanerade till år 2021 och samtliga båtar målade med för Östersjön otillåtna biocidfärger skall vara sanerade till år 2023. Det är enligt miljöförvaltningen således tillåtet att använda för Östersjön tillåtna biocidfärger även efter år 2023. Varvsföreningen ser dock gärna att alla båtar är helt biocidfria från och med år 2023.

Även om det är tillåtet med vissa biocidfärger får det enligt miljöförvaltningen inte därunder finnas någon otillåten biocidfärg, exempelvis västkustfärg. Varvsföreningen har efterfrågat var gränserna går för gifter såsom koppar och zink men ännu ej erhållit något svar.

Viktigt att tänka på är att även om miljöförvaltningen tillåter alla för Östersjön tillåtna biocidfärger så tillåter varvsföreningen endast att hårda sådana färger används med tanke på avfärgning på slingorna som används vid torr- och sjösättning.

I praktiken innebär miljöförvaltningens krav att båtar som fortfarande har färger innehållande TBT inte kommer att sjösättas år 2021.

Undantag gäller tills vidare för träbåtar. Ett antal myndigheter som i samverkan hanterar frågan om åtgärder för en bättre havsmiljö – Skrovmålet – arbetar med att ta fram en vägledning för sanering av träbåtar och i avvaktan på att så sker har miljöförvaltningen inte framställt krav på sanering av träbåtar.

Varvsföreningen kommer att återkomma om utfasningen av båtbottnfärger. Ett första steg i planen är XRF-mätningen i januari 2019, vilken ger svar på respektive båts status.

Myndighets rekommendationer

Transportstyrelsen har i två informativa skrifter satt på pränt vad som gäller i fråga om båtbottnar. Se skrifterna

- Giftfri båtbottnen – så här gör du
<https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/publikationer/sjofart/slipning-batbotten.pdf> och
- Måla båtbottnen – Du har väl koll på reglerna?
<https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/publikationer/sjofart/bilder/tran-044-broschyr-batbottenfarg-a5-webb.pdf>

Det skall i sammanhanget också nämnas att det ovan nämnda Skrovmålet är ett samverkansprojekt mellan tolv myndigheter, däribland Transportstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Havs- och vattenmyndigheten och Stockholms stads miljöförvaltning som har till uppgift att bland annat samverka i att ta fram riktlinjer/rekommendationer eller föreskrifter om användandet av båtbottnfärger för fritidsbåtar och hur man kommer tillrätta med problemet med miljöfarliga färgrester som finns på båtskrov och båtuppläggningsplatser. Skrovmålet planerar att komma med en rapport år 2020.

Om det kommer att vara tillåtet att använda s.k. spärrfärg för att förhindra läckage av giftig färg vet man ännu inte men det kan eventuellt komma att klarläggas av Transportstyrelsen som sagt sig skola göra tester under innevarande år.

Båtunderhåll

Varvsföreningen ser helst att samtliga båtägare redan nu vidtager förberedelser för att kunna uppfylla kraven som gäller för år 2021 och år 2023. Bottenmålning bör i största möjliga mån undvikas redan nu. Om det trots allt görs under något/några år framöver är det endast **hårda** bottenfärger som är godkända av kemikalieinspektionen för användning på ostkusten som får

användas. Om en båt har flera förtöjningsplatser får den bara målas med den bottenfärg som är tillåten i det område som har de mest restriktiva reglerna.

Information om godkända och icke godkända bottenfärger finns på Kemikalieinspektionens hemsida, Se

<https://www.kemi.se/global/bekämpningsmedel/biocidprodukter/batbottenfarger/batbottenfarger-for-ostkusten.pdf>

- Istället för att bottenmåla kan båtbottnen tvättas 2-3 gånger per säsong i borsttvätt. Motorbåtar kan också använda sig av skrovdug mellan bommar. När väl botten är giftfri kan ett annat effektivt sätt vara att gå in i sötvatten några timmar. För att undvika eller i vart fall vara medveten om när havstulpanerna kommer kan man prenumerera på Havstulpanvarning. Skicka sms ”havstulpan start” till nummer 71120

Tvättning av båtskrovet bör göras i båtbottnentvättar där insamling av förorenat tvättvatten görs. Boatwasher (<http://www.boatwasher.se>) har tvättanläggningar bland annat vid Fisksätra, Stocksund och norra Vaxholm. Medlem i Varvsföreningen har rabatt. För att få rabatten, skall tvätten beställas på nätet. Förhoppningsvis kommer det dessutom att finnas en båtbottnentvätt i hamnen från och med sommaren 2019.

Det är OK att botten tvätta hos Boatwasher med gammal båtbottnenfärg kvar om båten inte bottenmålats innevarande säsong, men inte om det finns risk för TBT-läckage.

Båtbottnentvätt

Ingen högtryckstvätt får äga rum på varvsområdet om bottenfärgen innehåller TBT eller biocider. Tvätt får ske med hink och svamp samt eventuellt skrapning med fönsterskarpa eller dylik om det behövs. Skrapet skall samlas upp och slängas i miljöstationens fat för farligt avfall.

Giftfria båtar kan tvättas med **högtryck** om än inte i samband med upptagning.

Om tvätt hos BoatWasher se ovan.

Borttagning av båtbottnenfärg

Borttagning av båtbottnenfärg kan göras på tre sätt

- Skrapning med hjälp av färgborttagningsmedel och skrapa
- Slipning med en slipapparat som är ansluten till dammsugare avsedd för ändamålet
- Blästring, vilket endast bör ske yrkesmässigt. Varvsföreningen tillåter för närvarande inte att blästring äger rum på varvsområdet.

Vid all borttagning av färg gäller att åtgärder skall vidtagas för att undvika spridning av gifter. Marken under båten skall täckas med presenning (skall läggas dit i samband med upptagning) och vid utförandet av arbetet skall båtens sidor täckas för att undvika spill och läckage. Det kan också finnas behov av att göra ett tak ovanför båten. Vid våtslipning skall vattnet omhändertaras och slängas i miljöstationen. Allt farligt avfall såsom avskrapningar och damm skall läggas i antingen miljöstationen eller någon av kommunens återvinningsstationer.

Borttagning av bottenfärg kan förstås göras av båtägaren själv men också av inhyrda hantverkare. Varvsföreningen undersöker marknaden ifråga. För det fall någon båtägare har kunskaper i ämnet är varvsföreningen tacksam för tips härom.

Personligt skydd

Vid underhållsarbete på båten kan både den som utför arbetet och andra i dess närhet utsättas för mycket giftiga kemikalier. Det kan vara genom inandning av damm eller beröring och det kan komma damm i mun och ögon varför den som utför arbetet bör bära skyddsutrustning i form av andningsskydd, heltäckande kläder, handskar och glasögon. Vid slipning skall andningsskydd med partikelfilter användas. Se mer om andningsskydd på www.andningsskydd.nu.

Giftfri båtbottnen

När båtbottnen väl är ren bör den målas med en epoxifärg som skyddar gelcoaten. Därefter kan eventuellt en hård biocidfri färg av en typ som bildar en hård yta målas på eftersom den underlättar den framtida mekaniska rengöringen.

Miljövänliga produkter

Varvsföreningens medlemmar ska alltid använda de mest miljövänliga produkterna vid underhåll och drift av båten. Det gäller inte bara bottenfärger.

Drivmedel och kemikalier

- Alkylatbensin förordas för bensinmotorer. För lokalisering av tankstationer, se Svenska Båtunionens hemsida, www.batunionen.se
- Miljöglykol/"grön glykol" (propylenglykol) bör användas istället för "vanlig" etylenglykol som är giftig. Daniel Hoback använder understundom en organisk antifrostvätska VAKE, som görs på rester från jordbruk; fråga honom gärna därom
- Miljöanpassade biologiskt nedbrytbara oljor rekommenderas före mineraloljor.
- Använd inte starka och giftiga rengöringsmedel.
- **Glykol, olja, diesel** eller **bensin** får inte tömmas på marken eller i vattnet, men däremot i därför avsedda fat i miljöstationen.

- Lagg en torkduk under motorn för att suga upp spill eller läckage från motorn vid byte av olja eller oljefilter. Avfall kastas i miljöstationen i behållaren för farligt avfall.
- Töm motorn genom avtappningskranen eller samla upp i en hink bakom ("via") avgasröret. Håll inte ut på marken eller i vattnet.
- Vid byte av kylvätska eller vid konservering ska detta ske under kontrollerad form och med uppsamlingskärl.
- Uppsamlad vätska töms i därför avsedd behållare i miljöstationen för farligt avfall.
- Omhändertagande av **förorenat slagvatten** ska ske genom att särskild absorbent/upsamlingsduk placeras i kölsvinet/motorrummet och regelbundet slängs i därför avsedd behållare i miljöstationen.
- Vid vinterförvaring av båten vidtas förebyggande åtgärder för att skydda marken från eventuellt **bränsle- och oljespill** från motor och växellåda.
- Undvik **tomgångskörning** och se till att serva motorn regelbundet vilket bidrar till att hålla nere bränsleförbrukningen.
- På piren respektive pontonen finns s.k. spillboxar. Boxarna innehåller redskap för att minska, förhindra och omhänderta kemikaliespill, exempelvis en absorbentorm som läggs ut i vattnet när diesel läcker ut från båten eller en smidig trasa för oljespill. Hänglåsets kod är densamma som till vägbommen. För ytterligare information se www.batunionen.se/wpcontent/uploads/2016/10/spillbox_hamn.pdf
- **Vid akuta utsläpp av olja eller andra föroreningar till vatten, placera ut länsar och absorbenter (finns i snickarboden) och/eller kontakta Räddningstjänsten, tel. 112. Vid okänt utsläpp ring Stockholm Vatten driftcentralen, dygnet runt tel. 08-522 131 00, som kan hjälpa till att spåra källan.**

Avfallsplan

Stora Hunduddens Varvsförening har en fungerande insamling av miljöfarligt avfall genom **miljöstationen**, lokaliserad vid pumphuset.

- Allt **avfall efter reparations- och underhållsarbeten** ska av respektive båtägare källsorteras och lämnas i föreningens miljöstation - i därför avsedd behållare för farligt avfall, eller i sopcontainern (icke farligt avfall).
- Alla **hushållssopor** som uppstår under användandet av båten kastas i sopcontainern eller tas med hem. Om containern är full är det absolut förbjudet att lägga soppåsar utanför containern. Ett sådant förfarande drar till sig råttor och ser dessutom oerhört tråkigt ut. Aluminiumburkar och flaskor som kan pantas tas företrädesvis med från varvet. Observera att hushållssopor inte heller får slängas i stadens papperskorgar, som lätt blir överfulla och då drar även de till sig råttor.
- Båtägare ska **hålla allmänt snyggt och rent** vid såväl uppställningsplatsen (vintertid) som vid bryggplatsen för att inte närmiljön runt varvsföreningen ska skräpas ner.
- **Toalettavfall** tömmas i sugtömningsstation belägen ytterst på pontonbryggan. Nyckel erfordras.

Se vidare Varvsföreningens Avfallshanteringsplan fritidsbåtshamnar daterad den 31 maj 2018, vilken återfinns på föreningens hemsida

Har du frågor? Kontakta styrelsen/miljöansvarig.
Stora Hunduddens snabbguide för avfallshantering/ källsortering

Avfallstyp	Slängs i	Var?
Olja och diesel	Särskilt fat	Miljostationen – på varvsplanen vid pumphuset
Glykol	Särskilt fat	Miljostationen – på varvsplanen vid pumphuset
Lösningsmedel och bensin	Särskilt fat	Miljostationen – på varvsplanen vid pumphuset OBS! Risk för gnistbildning; jorda behållaren
Batterier, bly	I batteribox i miljostationen	Miljostationen – på varvsplanen vid pumphuset
Förorenat slagvatten och absorbenter	Särskilt fat	Miljostationen – på varvsplanen vid pumphuset
Övrigt torrt grovavfall	Sopcontainer	Mellan pontonbryggan och piren
Hushållsavfall	Sopcontainer (sommar), respektive hemma (vinter)	Mellan pontonbryggan och piren
Glas och metall	Sopcontainer	Mellan pontonbryggan och piren
Aluminiumburkar	Sopcontainer eller helst tas med från varvet	Mellan pontonbryggan och piren
Elavfall	Tas med till kommunal återvinningsstation	

Latrin från båtar	Sugtömningsstation	Pontonbryggans nock
Målarfärgsburkar och bortskrapad färg	Särskilt fat	Miljöstationen – på varvsplanen vid pumphuset
Oljefilter	Särskilt fat	Miljöstationen – på varvsplanen vid pumphuset